

การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลชุมแพ อำเภอลำภูพาน จังหวัดขอนแก่น*
Administration Rubbish Kitchen Behaviour of People in Trative
Organization of Tombon Chumphae, Muang Chumphae,
Khornkaen Province

ธนวรรณ ตรีศูนย์
Thanawat Treeson
จันทร์เพ็ญ เจริญทรัพย์
Chanpen Charoensap
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
E-mail: treesoon@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน เพื่อเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน และเพื่อศึกษาแนวทางการข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 376 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า 1. การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอลำภูพาน จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) 2. ผลการเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย และด้านการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า จำแนกตามเพศ และรายได้ ไม่แตกต่างกันส่วนจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน สรุปได้ 4 ประเด็น คือ 1) การคัดแยกขยะก่อนกำจัดขยะ 2) การงดใช้ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์บางประการ 3) การลดปริมาณขยะ และ 4) การรักษาความสะอาดของครัวเรือน และชุมชน ส่วนความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ สรุปได้ 4 ประเด็น 1) การจัดเก็บขยะ ของเจ้าหน้าที่ ความถี่ในการจัดเก็บและจำนวนเจ้าหน้าที่ 2) การจัดหาถังขยะที่ได้มาตรฐาน และ 3) การจัดโครงการ/กิจกรรมที่

* Received 5 May 2018; Revised 8 October 2018; Accepted 15 December 2018

เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างให้ประชาชนรักษาความสะอาดของบ้านเรือนและชุมชน และ
4) องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ หน่วยงานควรจัดหาสถานที่ทิ้งขยะให้ได้มาตรฐาน
คำสำคัญ: การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน

Abstract

The objective of this research is to study the management of solid waste in the households of the people to compare the management of solid waste in people's households. and to study the guidelines and recommendations on the management of household solid waste of the people using quantitative research methods The instrument used was a questionnaire, a sample of 376 people who analyzed the data using a computer statistical package. The results of the research were as follows: 1. Household solid waste management of people in Chum Phae Subdistrict Administrative Organization, Chum Phae District, Khon Kaen Province overall was at a moderate level ($\bar{X} = 2.83$). waste disposal Reducing the amount of solid waste Waste sorting In terms of utilization of solid waste, including 4 aspects, it was found that there were no differences classified by gender and income. The difference was statistically significant at the 0.05 level. 3. Recommendations on household solid waste management can be summarized as 4 issues: 1) waste sorting before disposal 2) refrain from using certain containers or packaging. 3) Reducing the amount of waste and 4) Maintaining cleanliness of households and communities. As for additional opinions on solid waste management of Chum Phae Subdistrict Administrative Organization, they can be summarized in 4 points: 1) Garbage collection. of the staff storage frequency and number of staff; 2) the provision of standardized waste bins; and 3) the organization of projects/activities related to encouraging people to keep their houses and communities clean; and 4) Chum Phae Subdistrict Administrative Organization The agency should provide a standardized waste disposal facility.

Keywords: Rubbish kitchen administration

บทนำ

ปัญหาขยะมูลฝอยของประเทศไทยนับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่อยู่คู่กับสังคมไทยมา ยาวนาน ในอดีตมนุษย์มีการดำรงชีวิตไม่ซับซ้อน ความเจริญทางวัตถุก็มีไม่มาก ขยะจาก บ้านเรือนจึงกลายเป็นปัญหาเพียงเล็กน้อย แม้จะมีการนำขยะมาเททิ้งนอกบ้าน หรือในแม่น้ำ ลำคลองก็สามารถย่อยสลายและถูกทำลายได้ไปได้อย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจากความเจริญเติบโต ของชุมชน การขยายตัวของเมือง การพัฒนาอุตสาหกรรมในด้านต่าง ได้ก่อให้เกิดปัญหาขยะ มูลฝอยซึ่งเริ่มต้นจากครัวเรือน ชุมชน และขยายตัวไปสู่สังคม ขยะที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมใน การดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเราไม่มีความ ต้องการที่จะใช้สิ่งนั้นๆ อีกต่อไป กอปรกับการกำจัด ขยะด้วยวิธีการต่างๆ โดยขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องทำให้เกิดผลกระทบในด้านต่างๆ ต่อสิ่งแวดล้อม เช่น อากาศเป็นพิษ น้ำเน่าเสีย ดินเสื่อมคุณภาพ ซึ่งมีผลกระทบ ต่อสุขภาพ อนามัยของประชาชนเพราะมีการปนเปื้อนของเชื้อโรคจากขยะ เนื่องมาจากมีการแพร่กระจาย ของเชื้อโรคไปสู่คนทั้งทางอากาศ ทางน้ำและทางอาหาร (เกียรติกุล ถวิล, 2558)

ปัญหาการจัดการและกำจัดขยะมูลฝอย เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นหลายแห่งกำลังประสบอยู่ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการเก็บขนไม่หมด มูลฝอยตกค้าง วิธีการ กำจัดขยะมูลฝอยอย่างไม่ถูกต้อง หรือไม่มีที่ดินสำหรับการกำจัดขยะมูลฝอย ปัญหาเหล่านี้ เป็น ปัญหาที่สะสมมานาน และมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่างๆ หลายประการ เช่น การเพิ่มขึ้นอย่าง รวดเร็วของปริมาณขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร และสภาพ ทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ทำให้ประชาชนมีการจับจ่ายใช้สอยสินค้ามาใช้มากขึ้น และเพิ่มปริมาณ การผลิตมูลฝอย ข้อจำกัดด้านงบประมาณ และบุคลากรของท้องถิ่น ซึ่งไม่เพียงพอต่อการลงทุน และปรับปรุงระบบเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ (พิริยา วัชรไธย, 2556)

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีเนื้อที่ ทั้งหมด 16.51 ตารางกิโลเมตร/หรือประมาณ 10,318 ไร่ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มี ลำน้ำเชิญไหลผ่านและมีเขื่อนเก็บกักน้ำเพื่อทำการเกษตรมีจำนวนประชากรตามข้อมูลตาม ทะเบียนราษฎร ประชากรทั้งสิ้น 6,272 คน แยกเป็นชาย 3,088 คน แยกเป็นหญิง 3,184 คน จำนวนครัวเรือน 1,880 ครัวเรือน มีพื้นที่หมู่บ้านในเขตรับผิดชอบ 11 หมู่บ้าน (แผนพัฒนา ท้องถิ่นสี่ปี (2561-2564) องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ, 2560 : 6) องค์การบริหารส่วน ตำบลชุมแพ เป็นพื้นที่เศรษฐกิจ ทำให้มีประชาชนที่อาศัยอยู่และผ่านไปมามีจำนวนมาก ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้คือปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอย เนื่องจากมีพื้นที่รับผิดชอบ กว้างขวาง ทั้งธุรกิจไม่ว่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยว บัมน้ำมัน ที่รองรับประชาชนที่สัญจรไปมาใน แต่ละวันจำนวนมาก ในขยะที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีรถเก็บขยะมูลฝอยเพียง 1 คัน มี บุคลากรที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวน 4 คน ซึ่งถือว่าน้อยมากกับจำนวน ประชากรที่อาศัยอยู่ กับปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

ซึ่งมีประมาณขยะมูลฝอย จำนวน 2-4 ตันต่อวัน สำหรับรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ใช้การวางถังรองรับขยะมูลฝอยตามริมถนนสายหลักเป็นระยะๆ แล้วให้รถเก็บขยะมูลฝอยออกปฏิบัติงานจัดเก็บขยะตั้งแต่เวลา 06.30 น. ถึงเวลา 16.30 ของวันจันทร์ ถึงวันเสาร์ ตามกำหนดการในการออกจัดเก็บขยะ ซึ่งเก็บไว้หมู่บ้านละ 1 วัน ต่อสัปดาห์ จึงทำให้เกิดปัญหาขยะเน่าเหม็น สถานที่กำจัดขยะยังไม่มีที่ถูกต้องหลักสุขาภิบาล ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก จำนวนประชากรก็เพิ่มขึ้นทุกปี ขยะก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน จึงทำให้เกิดปัญหาการจัดเก็บขยะมูลฝอยไม่ทั่วถึง เพียงพอ เกิดขยะตกค้างเน่าเหม็น สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่ทิ้งขยะไม่เพียงพอที่จะใช้จัดเก็บขยะ และต้องเสียงบประมาณจำนวนมากในการจัดเก็บขยะมูลฝอยในแต่ละปี คณะผู้บริหารได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าวจึงได้มีนโยบายในการบริหารจัดการขยะ ซึ่งเป็นวาระแห่งชาติในการลดขยะต้นทาง โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยร่วมกันตั้งแต่การการกำจัดขยะมูลฝอย การลดปริมาณขยะมูลฝอยในบ้านเรือนของตนเอง การคัดแยกขยะมูลฝอย รวมถึงการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย โดยการนำขยะไปขายเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญที่น่าจะทำให้สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยของชุมชนลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ และเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาเขตศรีสะเกษ วิทยาเขตศรีสะเกษ ห้องเรียนชุมแพ ได้เห็นถึงปัญหาการจัดการขยะที่นับวันจะมีปัญหามากขึ้นเรื่อยๆ จึงสนใจที่จะพหุติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ประชาชนจะให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามในการจัดการขยะมูลฝอยร่วมกันอย่างไร ในสภาพที่ท้องถิ่นยังไม่พร้อมให้บริการอย่างทั่วถึงในด้านการจัดการขยะมูลฝอย และจะทำอย่างไรให้ปริมาณขยะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ ลดน้อยลงได้ เพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยงานอื่นที่สนใจ ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการขยะมูลฝอย ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ เป็นเมืองที่สะอาด น่าอยู่ ไร้ขยะมูลฝอยและมลภาวะที่เป็นพิษ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพอำเภอ ชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาแนวทางข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ได้ทำการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประชากรประกอบด้วย ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพจังหวัดขอนแก่น จำนวน 6,272 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 376 คน โดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่าง ด้วยวิธีของทาโร่ ยามาเน่ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับโดยวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพจังหวัดขอนแก่น โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) (ญาณนนท์ มงคฺณ, 2556)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 59.84 และเพศหญิง จำนวน 151 คิดเป็นร้อยละ 40.16 ส่วนมากมีอายุ 36-45 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.97 รองลงมามีอายุ มากกว่า 45 ปีขึ้นไป จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.71 และน้อยที่สุดมีอายุ 15-25 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.11 ส่วนมากมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 59.31 รองลงมามีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 คน และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 และส่วนมากมีรายได้ มากกว่า 15,000 บาทขึ้นไป จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 42.29 รองลงมามีรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 และน้อยที่สุดมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56

1. วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) โดยครัวเรือนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน

ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย มากกว่าด้านอื่น ($\bar{X} = 3.38$) รองลงมาคือ ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย ด้านการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ตามลำดับ และเมื่อจำแนกพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.99$) โดยการเก็บขยะรวบรวมใส่ถุง ผูกมัดถุงแล้วนำไปทิ้งในถังขยะที่องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ เตรียมไว้ เป็นสิ่งที่ครัวเรือนทำมากกว่าข้ออื่น ($\bar{X} = 3.78$) พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) โดยการเลือกซื้อสินค้าที่มีบรรจุชนิดเติม เช่น น้ำยาล้างจาน ครีมอาบน้ำ เป็นต้น แทนการซื้อสินค้าที่บรรจุในภาชนะใหม่ทั้งหมด เป็นสิ่งที่ครัวเรือนทำมากกว่าข้ออื่น ($\bar{X} = 3.62$) พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) โดยการคัดแยกขยะย่อยสลาย เช่น เศษอาหาร ออกจากขยะประเภทอื่นเป็นสิ่งที่ครัวเรือนทำมากกว่าข้ออื่น ($\bar{X} = 3.54$) และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ด้านการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) โดยการเลือกซื้อและใช้สินค้าที่ออกแบบมาให้สามารถใช้ได้หลายครั้งเป็นสิ่งที่ครัวเรือนทำมากกว่าข้ออื่น ($\bar{X} = 3.56$)

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ด้วยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างระหว่างกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวตาม พบว่า ครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ด้านการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย และด้านการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน ครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ด้านการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย และด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน และครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้รวมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย และด้านการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย วิเคราะห์ข้อมูลแบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอความคิดเห็นเป็นรายด้านในรูปแบบการบรรยาย โดยความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน สรุปได้ 4 ประเด็น คือ 1) การคัดแยกขยะก่อนกำจัดขยะ 2) การงดใช้ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์บางประการ 3) การลดปริมาณขยะ และ 4) การรักษาความสะอาดของครัวเรือนและชุมชน ส่วนความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ สรุปได้ 3 ประเด็น 1) ประเด็น

หลักการคือ 1) การจัดเก็บขยะของเจ้าหน้าที่ ความถี่ในการจัดเก็บและจำนวนเจ้าหน้าที่ 2) การจัดหาถังขยะที่ได้มาตรฐาน และ 3) การจัดโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างให้ประชาชนรักษาความสะอาดของบ้านเรือนและชุมชน

สรุป

การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น สรุปได้ 4 ประเด็น คือ 1) การคัดแยกขยะก่อนกำจัดขยะ 2) การงดใช้ภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์บางประการ 3) การลดปริมาณขยะ และ 4) การรักษาความสะอาดของครัวเรือนและชุมชน ส่วนความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ สรุปได้ 4 ประเด็น 1) การจัดเก็บขยะ ของเจ้าหน้าที่ ความถี่ในการจัดเก็บและจำนวนเจ้าหน้าที่ 2) การจัดหาถังขยะที่ได้มาตรฐาน และ 3) การจัดโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างให้ประชาชนรักษาความสะอาดของบ้านเรือนและชุมชน และ 4) องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ หน่วยงานควรจัดหาสถานที่ทิ้งขยะให้ได้มาตรฐาน ให้ถูกหลักสุขาภิบาลต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 นำผลการวิจัยในครั้งนี้ ส่งมอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น

เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เป็นข้อมูล ในการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการ ระบบการกำจัด การจัดเก็บขยะมูลฝอยใน

ครัวเรือนของประชาชนในชุมชน ต่อไป

1.2 นำผลการวิจัยนี้ในครั้งนี้นำมอบให้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อใช้เป็นข้อมูลทางวิชาการ ต่อไป

1.3 นำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปบูรณาการกับการเรียนการสอน ในชั้นเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรเปิดโอกาสให้นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อใช้เป็นข้อมูล ข่าวสาร ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรค วิธีการในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย และพฤติกรรมมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสะอาด ร่วมกัน

2.2 ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบการมีส่วนร่วม เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบ การบริหารจัดการขยะ ร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน ประชาชน เพื่อจะได้มีส่วนร่วม เพราะปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาระดับชาติ ทุกคนต้องมีส่วนร่วม ไม่ใช่

หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่งหรือหน่วยงานราชการเท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ของทุกคนในชาติที่จะร่วมกัน มีจิตสำนึกในการทิ้งขยะ คัดแยกขยะ ต้องเริ่มที่ตัวเรา เริ่มที่บ้านเรือนของเรา ปัญหาขยะล้นเมืองจึงจะหายไปจากหมู่บ้าน จากประเทศของเรา ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2553). คู่มือประชาชนการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีและเพิ่มมูลค่า. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). จังหวัดสะอาด. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมควบคุมมลพิษ. (2559). แผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559 -2560). กรุงเทพมหานคร : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2557). กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. คู่มือการสร้างวินัยสู่การจัดการขยะที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร.
- เกียรติกุล ถวิล. (2558). พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบ 3R (Reduce, reuse, recycle) ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- งานนโยบายและแผน. (2559). แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564). ขอนแก่น : องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแพ.